

Вплив силових здібностей на ігрові показники студентів-баскетболістів ХДАФК

Чуча Н. І., Харченко Є. С.

Харківська державна академія фізичної культури, Україна

Анотація. Було встановлено вплив показників силових здібностей на кількісні та якісні показники результативних ігрових дій, які проходять у боротьбі з суперником на майданчику під час змагань.

Ключові слова: силові здібності, студентський баскетбол, показники результативних ігрових дій, кореляційний зв'язок.

Вступ. Розвиток сили баскетболістів студентської команди має важливе значення в баскетболі, так як він може одночасно впливати на рівень силової витривалості, вибухову силу і рівень швидко-силових якостей баскетболістів. У свою чергу, рівень розвитку силових здібностей може впливати на кількісні та якісні показники результативних ігрових дій, які проходять у боротьбі з суперником на майданчику під час змагань [2, 3]. Можливо, впливаючи на підвищення рівня розвитку силових здібностей та підтримуючи їх на високому рівні протягом змагального сезону, ми зможемо і рівень результативних ігрових показників гравців та команди підтримувати на конкурентоспроможному рівні [1, 4].

Проведене дослідження рівня силової та швидко-силової підготовленості студентів ХДАФК у попередньому сезоні показало, що рівень цих показників достатньо добрий і підкреслює різнобічний вплив тренувань на фізичну підготовку гравців [4, 5]. Це спонукало нас до подальших досліджень з виявлення взаємозв'язку показників сили з показниками техніко-тактичних ігрових дій команди ХДАФК.

Мета роботи – з'ясувати вплив показників силових здібностей студентів-баскетболістів ХДАФК на рівень ігрових показників команди у змаганнях.

Завдання роботи:

1. Встановити рівень результативних ігрових показників баскетбольної команди ХДАФК на змаганнях сезону 2015–16 рр.

2. Виявити вплив показників силових здібностей студентів-баскетболістів ХДАФК на рівень ігрових показників команди у змаганнях.

Методи дослідження: аналіз науково-методичних джерел, педагогічні спостереження, методи математичної статистики. У своєму дослідженні ми проводили спостереження, які проводилися за відео записами ігор чоловічої команди ХДАФК та під час ігор, фіксувались результативні показники гравців і команди ХДАФК протягом 15 ігор сезону 2015 – 2016 років у двох змаганнях – Харківської аматорської баскетбольної ліги (ХАБЛ) та Студентської баскетбольної ліги України (СБЛУ).

Результати дослідження. До результативних показників були віднесені загально признані у практиці баскетболу техніко-тактичні показники, які входять до офіційних статистичних протоколів FIBA. З отриманих даних були визначені наступні середні командні показники ігрових дій (табл..1).

Таблиця 1.

Результативність ігрових показників студентської баскетбольної команди (n=15)

Ігрові показники	$\bar{X} \pm m$
Кількість набраних очок за гру	67,60±5,30
Кількість пропущених очок за гру	68,60±4,20
Точність 2-о очкових кидків (%)	40,86±3,64
Точність 3-и очкових кидків (%)	17,12±8,43
Точність штрафних кидків (%)	60,43±5,90
Підбори м'яча на щиті (рази)	33,30±2,80
Результативні передачі (рази)	5,29±0,18
Фоли (рази)	19,70±0,38
Перехвати (рази)	5,98±0,22
Втрати м'яча (рази)	8,29±0,42
Блок-шоти (рази)	1,00±0,01

Рівень результативних ігрових показників гравців чоловічої команди ХДАФК не можливо оцінити однозначно. Деякі показники мають добрий рівень – це влучність 2-ох очкових кидків, кількість підборів, кількість втрат та перехоплень.

На низькому рівні – влучність 3-и очкових кидків, кількість результативних передач та інші.

За досліджуваній період команда мала і поразки і перемоги, що цілком виправдовується рівнем ігрових результативних показників, які мають нестабільний вигляд.

Наступним кроком у нашій роботі стало проведення кореляційного аналізу, який дав нам виявити взаємозв'язки між результативними ігровими показниками і силовими здібностями баскетболістів студентської команди ХДАФК. Результати ми можемо бачити на рис. 1 – 4.

Із результатом у тесті «стрибок у довжину» встановлено наступні залежності (рис. 1):

- тісний позитивний зв'язок із тестом «стрибок вгору» ($r=0,81, p<0,05$);
- лабкий позитивний зв'язок із точністю 2-ох очкових кидків ($r=0,44, p<0,05$);
- слабкий позитивний зв'язок із тестом «метання набивного м'яча 1 кг» ($r=0,31, p<0,05$).

Таким чином, можна зробити висновок: кореляційний зв'язок між ігровими показниками і результатом тесту «стрибок у довжину» гравців

баскетбольної команди ХДАФК показав, що найтісніший позитивний зв'язок – із точністю 2- очкових кидків.

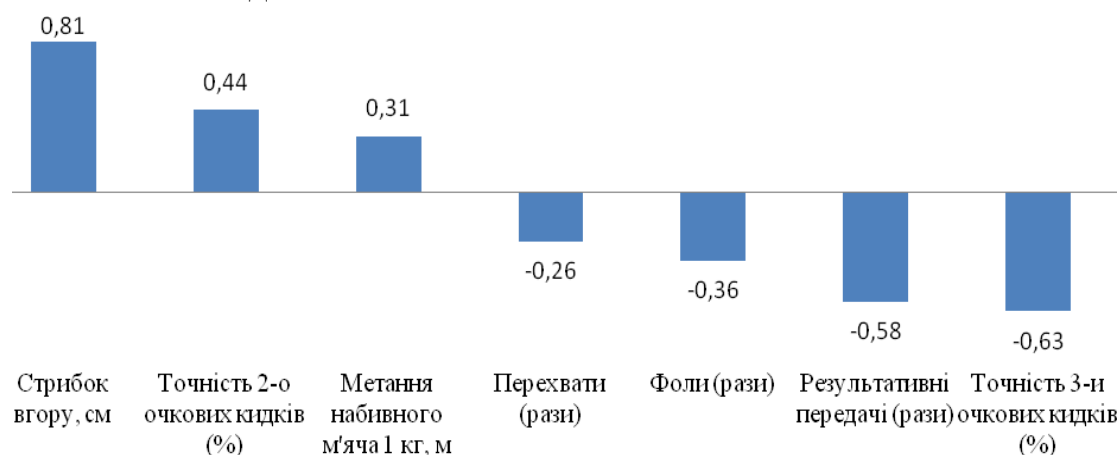

Рис. 1. Кореляційний зв'язок між ігровими показниками і результатом тесту «стрибок у довжину» гравців баскетбольної команди ХДАФК

Із результатом у тесті «метання набивного м'яча 1 кг» встановлено наступні залежності (рис. 2):

- тісний позитивний зв'язок із кількістю підборів м'яча на щиті ($r=0,77$, $p<0,05$);
- тісний позитивний зв'язок із точністю штрафних кидків ($r=0,70$, $p<0,05$)
- середній позитивний зв'язок із статичною силою м'язів спини ($r=0,49$, $p<0,05$) – метання набивного м'яча 1 кг також позитивно впливає на статичну силу м'язів спини;
- слабкий позитивний зв'язок із кількістю блок-шотів ($r=0,32$, $p<0,05$);
- слабкий позитивний зв'язок із точністю 2-о очкових кидків ($r=0,24$, $p<0,05$);
- слабкий позитивний зв'язок із тестом «стрибок вгору» ($r=0,21$, $p<0,05$).

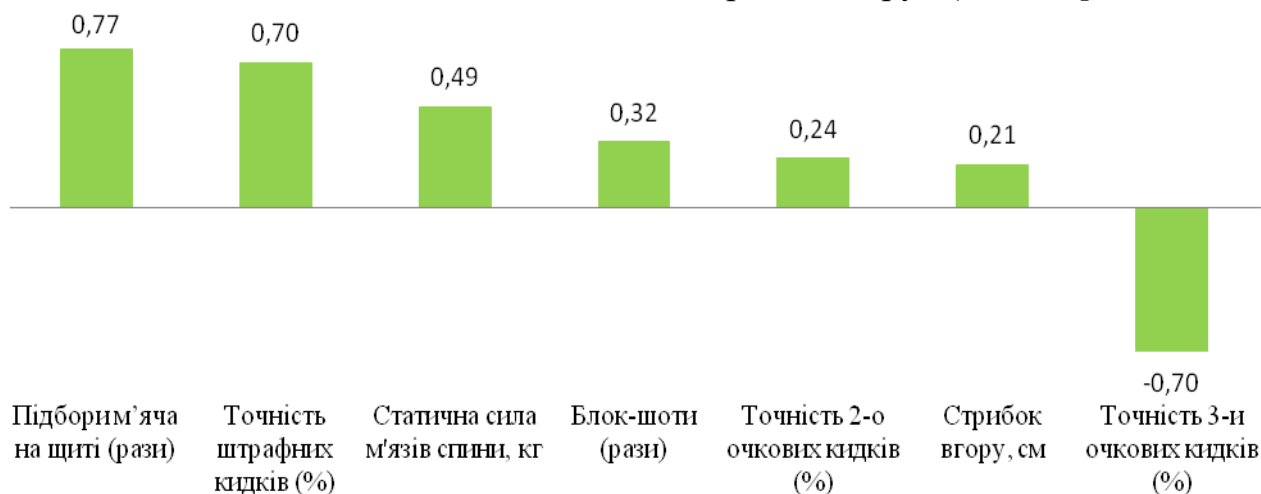

Рис. 2. Кореляційний зв'язок між ігровими показниками і результатом тесту «метання набивного м'яча 1 кг» гравців баскетбольної команди ХДАФК

Таким чином, можна зробити висновок: кореляційний зв'язок між ігровими показниками і результатом тесту «метання набивного м'яча 1 кг» гравців баскетбольної команди ХДАФК показав, що самий тісний позитивний зв'язок результатів тесту метання набивного м'яча вагою 1 кг є з кількістю підборів м'яча на щиті та влучністю штрафних кидків.

Із результатом тестування статичної сили м'язів спини встановлено наступні залежності (рис. 3):

- найбільш тісний позитивний зв'язок виявлено із точністю штрафних кидків ($r=0,83$, $p<0,05$);
- тісний позитивний зв'язок із кількістю підборів м'яча на щиті ($r=0,72$, $p<0,05$);
- середній позитивний зв'язок виявлено із кількістю фолів ($r=0,65$, $p<0,05$);
- середній позитивний зв'язок виявлено із кількістю перехватів ($r=0,63$, $p<0,05$);
- середній позитивний зв'язок виявлено із загальною кількістю набраних за гру очок ($r=0,57$, $p<0,05$).

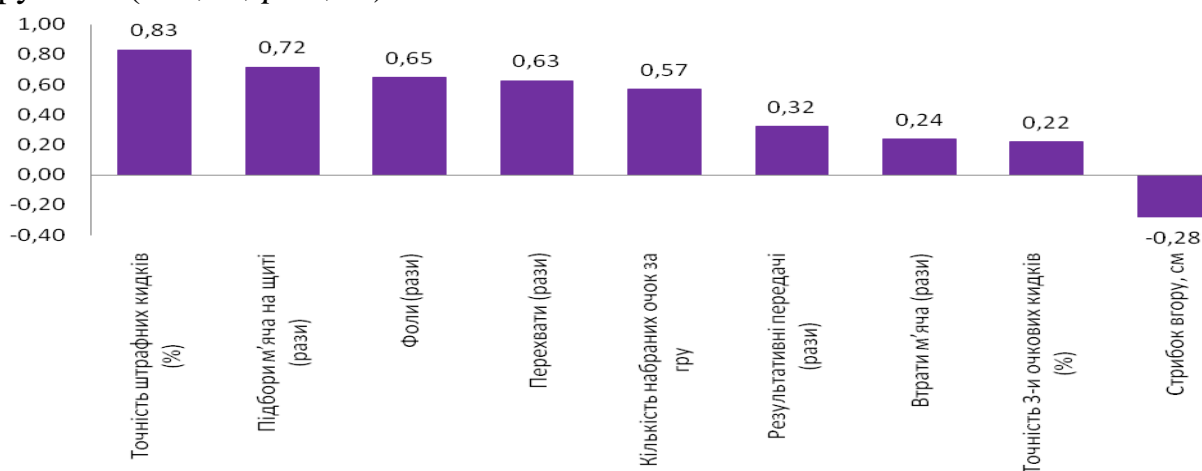

Рис. 3. Кореляційний зв'язок між ігровими показниками і статичною силою м'язів спини гравців баскетбольної команди ХДАФК

Підсумовуючи результати аналізу, маємо висновок: самий тісний зв'язок показників статичної сили м'язів спини – з точністю штрафних кидків та з кількістю підборів м'яча на щиті.

Із результатом в тесті «стрибок вгору» встановлено наступні залежності (рис.4):

- слабкий позитивний зв'язок із точністю 2-ох очкових кидків ($r=0,23$, $p<0,05$) – це говорить про те, що результат стрибка вгору позитивно впливає на точність двох очкових кидків;
- тісний негативний зв'язок із точністю 3-и очкових кидків ($r=-0,75$, $p<0,05$) – це показує що стрибок вгору слабо впливає на точність трьох очкових кидків;
- середній негативний зв'язок із кількістю перехватів ($r=-0,67$, $p<0,05$).

Таким чином, можна зробити висновок: кореляційний зв'язок між ігровими показниками і результатом тесту «стрибок вгору» гравців баскетбольної команди ХДАФК показав, що самий тісний зв'язок результатів стрибка вгору просліджується з точністю 2- очкових кидків.

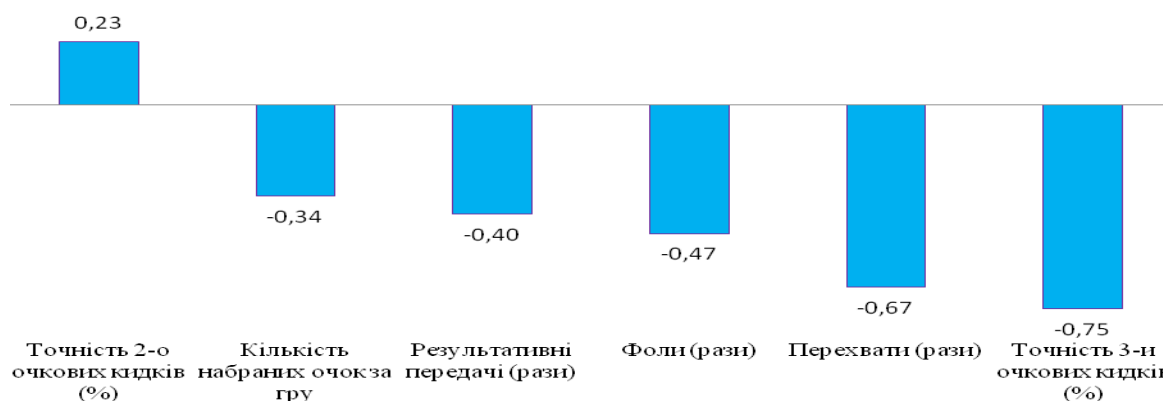

Рис. 4. Кореляційний зв'язок між ігровими показниками і результатом тесту «стрибок вгору» гравців баскетбольної команди ХДАФК

Висновки. Підсумовуючи отримані дані, ми можемо стверджувати, що на точність двох очкових кидків студентів ХДАФК найбільше впливають показники результатів у стрибках у довжину та вгору, а на кількість взятих підборів на щиті та точність штрафних кидків найбільш позитивно впливають показники статичної сили м'язів спини та результати дальності метання набивного м'яча вагою у 1 кг.

Література

1. Бринзак С. С. Роль силового тренінга в фізической підготовке игроков студенческой баскетбольной команды / С. С. Бринзак, В. П. Краснов. // Физическое воспитание студентов. – 2013.– № 5. – С. 13–17.
2. Корягин В. М. Актуальные проблемы физической подготовки баскетболистов высокой квалификации в процессе многолетней тренировки / В. М. Корягин // Физическое воспитание студентов творческих специальностей. – Харьков : ХХПИ. – 2001. – № 5. – С. 6–13.
3. Хромаев З. М. Развитие физических качеств баскетболистов. Методическое пособие для тренеров по баскетболу / З. М. Хромаев, Е. В. Мурзин, А. В. Обухов, С. Г. Защук. – К. : ФБУ – 2006 – 112 с.
4. Чуча Н. І. Рівень силової підготовленості студентів-баскетболістів / Н. І. Чуча, Є. С. Харченко, І. С. Поліщук // Научный журнал Спортивные игры – 2016. – № 2 – 2016 – С. 58–62.
5. Шевченко О. О. Поточний контроль швидкісно-силової підготовленості волейболістів 13-14 років / О. О. Шевченко, В. І. Лучик // Научный журнал Спортивные игры – 2016. – № 2 – С. 63–65.

Інформація про авторів:

Чуча Наталія Іванівна – старший викладач кафедри спортивних і рухливих ігор, Харківська державна академія фізичної культури
E-mail: natali.chucha@ukr.net,

Харченко Євгеній Сергійович – викладач кафедри спортивних і рухливих ігор, Харківська державна академія фізичної культури

Поступила в редакцію 22.12.2016